

1.

Taju palasi, ja silmät rävähtivät auki. Hän räpsytteli hetken hädissään, ymmärtämättä lainkaan missä oli. Hiljalleen ympärillä oleva rakennus alkoi hahmottua.

Hän makasi jonkinlaisessa hylätyssä puuvajassa tai varastossa. Hirsilattia huokui kosteutta hänen selkensä alla. Ikkunoita ei ollut. Ulkona oli pimeää, vain muutama hailakka kuunsäde siivilöityi lautojen välistä sisään. Seinät natisivat kolean yötuulen puhaltaessa läpi. Nurkassa lojui pieni kasa halkoja, mutta muuten tila oli tyhjä. Hän kokeili varovasti kasvojaan ja värähti kivusta. Toinen silmä oli muurautunut umpeen, ja vasemman korvan yläpuolella oli luumun muotoinen kuhmu. Siitä säteili kipua koko kallon alueelle. Luomien alla kipinöi ja välähteli. Vaikka hän kuinka yritti pysyä rauhallisena, paniikki puski päälle. Oli vaikea fokusoida, ajatella loogisesti, miettiä kaikkea sitä mitä oli tapahtunut ja minkä vuoksi hän lojui nyt hyisessä tyrmässään.

Muisti palaili pätkittäin.

Hän näki itsensä kadulla työntämässä avainta Airbnb-asunnon ulko-oven lukkoon. Hän muisti vetäneensä raskaan oven auki ja astuneensa sisään pimeään porraskäytävään. Lamppu oli ilmeisesti palanut, sillä käytävään ei tullut valoja. Hän lähti kulkemaan kohti veräjäovella varustettua hissiä.

Hän muisti nähneensä kiviseinällä nopeasti liikkuvan varjon.

Hän muisti niskaansa tarrautuvat sormet.

Hän muisti ilmapirran kasvoillaan, kun hänet paiskattiin valtavalla voimalla päin seinää.

Sen jälkeen muistikuvat olivat hajanaisia, kivun värjämiä.

Vajassa pahoinpitely oli jatkunut entistä kiivaampana.

Lopulta varjo oli poistunut paikalta. Oli täysin mahdotonta sanoa, kuinka kauan hän oli lattialla lojunut, mutta se oli selvää, ettei häntä missään olosuhteissa päästettäisi enää ihmisten ilmoille.

Hänet oli tuomittu kuolemaan, ja meneillään oli pelkkä aikalisä.

Päässä alkoi jyskyttää yhä kiivaammin.

Mutta sama se.

Hän ei aikonut antaa periksi.

Niin kuin äiti oli aina opettanut: *Häviö ei haittaa, mutta viimeiseen asti pitää yrittää.*

Hän painoi kämmenet lattiaa vasten ja kohotti itseään ylöspäin. Ponnistus vihloi otsaa, ja suusta karkasi hiljainen älähdys. Hän otti olkapäällään tukea karheasta seinästä ja kamposi itsensä hitaasti ensin istualleen, sitten jaloilleen. T-paidan rintamukselta varisi lattialle havunneulasia, multaa ja hiekkaa. Olo oli vähintäänkin hutera. Maailma pyöri, ja veri kohisi päässä kosken lailla. Hänen teki mieli vajota äkkiä takaisin lattia-
tasoon. Antaa periksi, luovuttaa. Hän keskittyi hengittämään rauhallisesti kivun läpi, ja pikkuhiljaa olo alkoi tasaantua. Hän otti askeleen kohti ikkunaa ja värähti kivusta. Oikean jalan päälle ei voinut juurikaan varata painoa.

Aivan varoittamatta viimeisten viikkojen jatkuva hermopaine alkoi purkautua, vaati päästä ulos. Pelonsekainen itku ryöpsähti suusta ilmoille karheana haukahduksena. Hän puristi hampaat väkisin yhteen. Ei, sen aika ei ollut vielä. Jos hän aikoi selvitä hengissä, hänen oli pakko hillitä itsensä,

keskittyä olennaiseen. Mikään ei ollut vielä ohi. Hän ei antaisi periksi. Se oli varmaa. Niin oli häntä opetettu. Niin oli äiti häntä opettanut.

Hän eteni lattian yli haparoivin askelin, löysi vajan oven ja painautui sitä vasten.

Se ei hievahtanutkaan.

Ei millin vertaa.

Hän veti varovasti henkeä ja alkoi edetä hitaasti pitkin seinänvierustaa, tunnustellen samalla käsillään lautoja, etsien niistä heikkoja kohtia. Kierros oli äkkiä tehty, eikä se tuottanut muuta kuin tikkuja kämmeniin. Seinät eivät antaisi periksi ilman moottorisahaa tai vähintään vasta hiottua kirvestä. Hän valahti istumaan vankilansa lattialle ja hieroi ohimoitaan. Hän oli maannut vajassa ehkä vuorokauden, ehkä kaksi. Nestehukka oli kuivannut huulet koppuraisiksi ja kirveleviksi.

Hän tunsu kuinka tajunnan taso alkoi laskea, luomet painuivat väkisin kiinni, leuka valahti rintaan.

Entä jos kuitenkin lepäisi hetken?

Ei.

Nyt ei saanut pysähtyä, piti pysyä liikkeessä, toimia!

Hän ravisteli itsensä väkisin takaisin todellisuuteen, kohotautui ja painoi silmänsä lautojen väliseen rakoön. Ulkona näkyi tähtien kalvakassa valossa kylpeviä kuusia. Metsä alkoi vain muutaman metrin päässä seinästä.

Paikka oli hyvin valittu.

Avunhuutoa ei kuulisi kukaan.

Hän havahtui uudestaan kun kasvoille tipahti vesipisara, ja hän ymmärsi nopeasti menettäneensä hetkeksi tajuntansa. Kuun kajo oli vaihtunut läpitunkemattomaan pimeyteen. Sadepisarat ropisivat laiskasti ulkopuolella kasvavaan heinikkoon.

Lisää vesipisaroita tipahteli hänen otsalleen.

Hän käänsi kasvonsa ylös ja kampesi itsensä väkisin pys-
tyyn. Katto oli niin matalalla, että hän ylettyi koskettamaan
sitä. Sadevesi oli aikojen saatossa syövyttänyt hirret täyteen
pieniä suonia, joista vettä nyt tiputteli sisään. Hän tunnusteli
puuta sormenpäällään. Katto oli läpeensä laho.

Lämmin virtaus kulki hänen kehonsa läpi. Tuulahdus
toivoa.

Hän muisti osuneensa vajan perällä oksan tapaiseen, hapuili
sen pimeässä käsiinsä ja ryhtyi työhön. Karahkan tylppä pää
upposi syvälle veden pehmittämään kattoon, ja pari pitkää
puusälettä ropisi lattialle. Ylöspäin kohdistuva liike vaati kui-
tenkin veronsa. Päässä pyöri, ja hän horjui hetken paikoillaan
tasapainoa hakien. Hän keskittyi, veti henkeä ja iski uudestaan
oksan tyven kattoon niin lujaa kuin jaksoi. Lisää pehmeäksi
mädännyttä puuta putoili alas.

Sentti sentiltä hän hakkasi tietään ylös ja ulos.

Välillä oli pakko levätä.

Välillä oli pakko huutaa.

Välillä oli pakko itkeä.

Hän itki kauan sitten kuollutta äitiään. Hän itki isäänsä,
jonka oli ehtinyt tuntea vasta niin vähän aikaa. Hän itki kaiken
epäoikeudenmukaisuutta, pahuutta jonka kohteeksi hän oli
joutunut ja omia virheitään. Ennen kaikkea hän itki rakastet-
tunsa tuskallista kuolemaa.

Viimein hän pyyhkäisi kädellä silmiään.

Oli pakko jatkaa.

Pakko!

Muuten kaikki heidän yhdessä tekemänsä työ olisi ollut
turhaa.

Ylöspäin oli raskasta kaivautua, ja voimien huvetessa kat-
toon kohdistuvat iskut olivat pian enää löysiä heilautuksia
vähän sinnepäin. Mutta silti lattialle kertyi koko ajan enemmän

ja enemmän pehmeää puuta. Vielä hetki, ja hän saavutti repaleiset kattolaatat. Ne oli helppo tökkiä syrjään.

Äkkiä sisään ryöpsähti raitista ilmaa ja sadepisaroita.

Hän keräsi hetken verran pimeältä taivaalta tippuvaa vettä kämmenilleen ja kumosi sen sitten suuhunsa. Se maistui vapaudelta. Se virkisti.

Hän alkoi suurentaa tekemäänsä aukkoa. Tökki ja hakkasi. Murisi ja haukahteli ääneen kuin riivattu.

Työ alkoi sujua, ja jonkin ajan päästä katossa oli niin suuri reikä, että hän tiesi mahtuvansa siitä läpi. Hän viskasi karahkan nurkkaan ja tarttui käsillään kiinni aukon reunoilta. Kiihtyvää tahtia putoilevat sadepisarat napsahtelivat hänen rystysilleen, hartioilleen ja päälaelleen. Hän tunsu niistä jokaisen napakkana luunappina, muttei välittänyt. Hän etsi jaloilleen mahdollisimman tukevan asennon, koukisti aavistuksen verran polviaan, ponnisti ja kiskoi itseään ylös kohti mustaa taivasta. Kuului vaimea räsähdys ja puu antoi periksi hänen oikean kätensä alla. Hän menetti otteensa ja rämähti kyljelleen lattialle. Törmäys heitti ilmat pihalle. Hän haukkoi henkeään. Kipu tuntui kestä-mättömältä, ja itku roihahti taas hetkeksi valloilleen. Hän käänsi katseensa ylös kohti aukosta näkyvää tummaa taivasta. Vapaus oli niin lähellä, vain muutaman metrin päässä, mutta silti tuskastuttavan kaukana.

Hän pakotti itsensä uudestaan ylös, tarttui käsillään aukon reunoista, keskittyi hetken ja heilautti itseään hiukan eteenpäin, jotta sai potkaistua seinästä vauhtia. Hän pinnisti voimansa äärimmilleen ja veti.

Tällä kertaa ote piti.

Hän kiskoi ja raastoi itsensä reiän läpi katolle.

Ylhäällä hän lojui hetken aikaa selällään ja keräsi voimia. Hengityksen hiukan tasaannuttua hän rullasi itsensä katon reunalle ja tiputtautui maahan mahdollisimman varovasti.

Polvea vihlaasi. Hän veti keuhkot täyteen sateen raikastamaa ulkoilmaa ja tutki katseellaan ympäristöä. Joka puolella näkyi pelkkää tiheää havumetsää. Hän kokeili muutaman askeleen verran jalkansa kestävyyttä. Kipu oli siedettävä.

Silloin hän kuuli sen. Ensin vain aavistuksena, jonkinlaisena ylimääräisenä taajuutena sateen ropinan takaa, sitten hiljalleen voimistuvana hyrinänä. Lähestyvän auton moottori. Samassa pimeyden keskellä, läheisen mäen päällä kaukana vasemmalla, vilahtivat pitkien ajovalojen kirkkaina hohtavat keilat.

Hän henkäisi pelosta, kääntyi ja lähti linkuttamaan kohti sankkaa metsää niin nopeasti kuin kykeni. Kahden kuusen väliin näkyi muodostuneen jonkinlainen kapea ura, mahdollisesti eläinten kulkureitti. Hän suuntasi sitä kohti ja sukelsi nopeasti metsän suojaan. Oksat raapivat kasvoja. Kosteaa, sammaleinen maa upotti joka askeleella, eteneminen oli hidasta, eikä hän ollut pysyvä pystyssä.

Hän kuuli selkensä takaa sateen keskeltä, kuinka auton moottori sammui. Ovi avattiin ja paiskattiin kiinni. Hän painautui kuusen runkoa vasten ja kääntyi katsomaan. Tiheä, öinen metsä oli näkösuojista parhain, sillä vajaa tuskin enää erotti, vaikka hän oli edennyt vasta muutaman metrin. Nyt piti vain jatkaa sitkeästi matkaa, päästä syvälle metsään, piiloon, pakoon. Hän ei antaisi periksi, ei koskaan!

Hän kääntyi, otti askeleen eteenpäin ja tunsi jonkin kovan antavan periksi jalkansa alla. Hän kuuli metallisen huokauksen ja tunsi sääressään iskun ja raastavaa kipua, joka sai hänet huuhtamaan tuskasta. Hän katsoi alas. Ikivanha, ruosteinen ketunrauta oli lauennut hänen vasemman jalkansa ympärille. Ansan sahalaitaiset terät olivat iskeytyneet yhteen valtavalla voimalla, ne olivat repineet farkkujen kankaan rikki ja puretuneet syvälle lihaan, aina sääriluuhun asti. Hän tunsi kuinka lämmin

veri pulppusi jalkaa pitkin alas värjäten vaalean tennistossun hetkessä likaisen ruskeaksi.

Kipushokki sai ajan hidastumaan.

Hän vilkaisi vajan suuntaan ja näki puitten lomassa nopeasti edestakaisin tanssivan taskulampun valokiilan.

Hän romahti kyljelleen ja tuijotti metsän pimeyteen.

Tuonne. Pakoon. Pois.

Hän ojensi kätensä, tarttui kanervikkoon ja alkoi hilata itseään eteenpäin. Hän tunsu raudan tiukan otteen säarensä ympärillä. Hän tunsu terät. Hän tunsu paidan, jonka sadevesi ja hiki olivat liimanneet hänen selkänahkaansa. Hän tunsu koppakuoriansa, joka kulki hänen rystystensä yli.

Hän repi itseään eteenpäin maata vasten ja toivoi että hänen huutonsa oli peittynyt sateen ääniin. Niin ei kuitenkaan ollut käynyt. Hän kuuli takaansa rapinaa, kun oksia siirrettiin sivuun. Hän näki taskulampun valokiilan, joka pomppi hetken aikaa edessä olevien puiden rungoilla, kunnes tavoitti hänet ja pysähtyi. Viimeisetkin voimat pakenivat hänet kehostaan, ja hän jäi huohottaen makaamaan paikoilleen märkään maahan. Hän kuuli oksien katkeilevan raskaiden askeleiden alla, ja pian hän näki vihreän saappaan, joka upposi märkään sammaleeseen aivan hänen päänsä vieressä. Hän kuuli pehmeällä äänellä lausutun kuiskauksen:

”Tähän kohtaan aplodit. Sä olet kieltämättä harvinaisen sitkeää tekoa.”

Pelko moukaroi sisintä ja nosti kyynleet silmiin, kun hän käänsi katseensa ääntä kohti ja kuiskasi:

”Anna mun mennä.”

Varjo hänen yllään naurahti hiljaa.

”Sori, mutta mä en voi. Kyllä sä varmasti fiksuna ihmisenä tajuat sen itsekin.”

Hänen sisällään kuohahti.

”Sä et tule selviämään tästä... Elias tulee sun perään...”

Vastaukseksi hän kuuli kuinka metallisen kanisterin korkki kierrettiin auki. Hän haistoi bensiinin. Nestettä alkoi loiskua hänen päälleen. Sitä tunkeutui silmiin, suuhun, joka paikkaan. Kauhu vyöryi hänen ylitseen. Hän huitoi käsillään, itki ja huusi. Pimeyden keskellä kohoava hahmo naurahti hiljaa.

”Ikävä tuottaa sulle pettymys, mutta...”

Varjo viskasi polttoainekanisterin syrjään, kaivoi taskustaan metallikuorisen sytyttimen, klikkasi kannen auki ja sytytti liekin palamaan.

”... Elias Vitikka on kuollut.”